

Minden egyes elhelyezés után a lányok körét kettővel elforgatjuk egy adott irányba. Látható, hogy $[n/2]$ különböző elhelyezés lehetséges. $n=6$ esetében a következő elhelyezések lehetségesek:

```
F1L1F2L2F3L3F4L4F5L5F6L6F1
F1L3F2L4F3L5F4L6F5L1F6L2F1
F1L5F2L6F3L1F4L2F5L3F6L4F1
```

Ez a módszer páratlan n -re is helyesen működik. A következő Pascal program ezt az algoritmust használja az elhelyezések generálására.

```
var
  lanyok: array[1..100] of Integer;
  n, i, j, l, seged: Integer;
procedure kiir;
var
  i: Integer;
begin
  writeln;
  for i:=1 to n do
    write(' F', i, ' ', ' L', lanyok[ i ], ' ' );
  end;
{ Főprogram}
begin
  write(' n: ' ); readln(n);
  for i:=1 to n do
    lanyok[ i ] := i;
  kiir;
  for i:= 1 to n div 2 - 1 do begin
    for l:=1 to 2 do begin
      seged:= lanyok[ l ];
      for j:= 2 to n do
        lanyok[ j-1 ] := lanyok[ j ];
        lanyok[ n ] := seged;
      end;
      kiir
    end;
  end;
end.
```

Felhasznált irodalom:

Claude Berge: Teoria grafurilor și aplicațiile ei – Editura Tehnică, București, 1969

Antal Margit
Marosvásárhely

Hogyan viselkedjünk az Interneten?

Hálózati etikett 2. rész

Levelezési listák, hírcsoportok

Sally Hambridge eredeti dolgozata, amelynek az alábbi szöveg csak egy része, elérhető a

<http://www.stanton.dtcc.edu/stanton/cs/rfc1855.html>

WWW-címről (pl. Netscape, Lynx, Internet Explorer böngészőkkel). A magyar változat (fordító: Négyesi Károly) szintén letölthető a

címről. Jelen szöveg a Négyesi Károly fordításán alapszik.

Amikor sok emberrel kommunikálsz egyszerre, akkor a levelezésre vonatkozó szabályok is érvényesek. Végülis nincs nagy különbség aközött, hogy egy embernek írsz egy levelet vagy sok emberrel kommunikálsz egy cikken keresztül - legfeljebb annyi, hogy így sokkal több embert van lehetőség megbántani. Így aztán különösen fontos, hogy minél többet tudj a közönségedről.

* Legalább egy, de inkább két hónapig olvasd az adott levelezési listát ill. hírcsoportot mielőtt postázol valamit! Ez hozzásegít az adott csoport kultúrájának megismeréséhez. Ez a tanulási idő jelentősen csökkenthető a lista/csoport archívumának a tanulmányozásával. (Az archívum a régebbi számokat tartalmazza.) Érdemes átolvasni a megfelelő FAQ-dokumentumot is (FAQ - *Frequently Asked Questions*, azaz „gyakran ismétlődő kérdések”, vagyis GYIK).

* Ne hibáztasd a rendszeradminisztrátort az adott rendszer felhasználóinak viselkedése miatt!

* Védj jól az eszedbe, hogy amit írsz, azt széles közönség olvashatja. Ebben éppenséggel a jelenlegi vagy a jövőbeli főnököd is benne lehet. Vigyázz tehát arra, hogy mit írsz. Jusson eszedbe az is, hogy a csoportokat és különösen a levelezési listákat archiválni is szokták, így később is sokan olvashatják.

* Tétélezd fel, hogy minden egyes ember a saját maga nevében ír, és nincs köze a szervezetéhez, kivéve ha kifejezetten ezt állítja.

* Tudnod kell azt is, hogy akárcsak a levél, a hírcsoport is erőforrásigényes. Ismerned kell tehát a szervezeted speciális szabályzatát erre vonatkozólag.

* Az üzenetek és a cikkek jó, ha rövidek és célratoróek. Ne kószálj el a témától, ne beszélj össze-vissza, és soha, de soha ne írd olyan levelet, amely csak valaki gépelési vagy helyesírási hibáira mutat rá. Ez utóbbi azonnal elárulja, hogy milyen szörnyen kezdő vagy.

* A "subject" sorok az adott csoport konvencióit kell hogy kövessék. Látni fogod, hogy sok helyen a *subject* sor valamilyen osztályozó információt hordoz, és ha ez hiányzik, akkor valószínűleg pont azokhoz az emberekhez nem jut el az írásod, akiknek szántad.)

* Bár lehet, hogy lehetőség nyílik rá, de a hamisítás, a levelek tartalmához vagy fejlécéhez való hozzápiszkálás általában nem elfogadott.

* Hirdetni csak és kizárólag az arra hivatott csoportokban és levelezési listákban szabad! Ez is egy példája annak, hogy célszerű ismerned azt a közönséget, amely majd írásodat olvassa. A kéretlen hirdetés - ami nem tartozik egy adott csoport/lista témakörébe - valószínű következménye: rengeteg durva válaszlevél.

* Ha válaszüzenetet írsz, akkor mindenképpen foglald össze, vagy idézz annyit az eredetiből, hogy érthető legyen a válaszod. Különösen a NetNews esetében lényeges ez, mivel ott olyan az üzenetek elosztása, hogy előfordulhat, hogy valaki a válaszodat olvassa előbb, mint az eredetit. Így tehát jó, ha "képbe" helyezed olvasóidat - viszont ne idézd az egészet!

* Újra hangsúlyozzuk, hogy igen célszerű, ha van egy rövid aláírás-állományod, amelyet az üzeneteidhez csatolhatsz. Csak így tudod biztosítani azt, hogy ha egy program meg is nyírálja a fejlécinformációkat, az olvasóid még mindig rád találhassanak.

* Légy óvatos, amikor egy üzenetre vagy cikkre válaszolsz. Gyakran a válasz a lista vagy a csoport címére megy a feladó helyett. Tévedésből személyes üzenetet küldhetsz egy helyett sok embernek, amivel csak mindenkit zavarba hozol. A legjobb az, ha válaszadásnál begépeled a címet az automata "reply" helyett.

* Ha véletlenül személyes üzenetet küldtél egy listára vagy csoportba, akkor küldj egy bocsánatkérő üzenetet az eredeti címzettnek és a listának ill. csoportnak is.

* Ha valakivel nem értesz egyet, akkor célszerűbb személyes üzenetekben rendezni a dolgot, mint vitát folytatni egy listán. Ha olyasmin vitáztok, ami érdekelheti a lista olvasóit, akkor érdemes a vitatok eredményét összefoglalni és elküldeni a listára.

* Ne keveredj "flame war"-ba! Ne írd heves leveleket és ne válaszoljál ilyenekre!

* Ne küldj olyan válaszokat, amelyek csak gratulálnak egy másik válaszhoz. Ezt személyes levélben teheted meg, ha úgy érzed, hogy tényleg fontos.

* Légy óvatos a fixpontos betűkkel és a rajzokkal. Ezeket egy másik rendszer - vagy akár ugyanazon rendszer egy másik programja - másképpen jelenítheti meg mint a te szoftvered.

* Vannak olyan hírcsoportok és levelezési listák, melyek témája igen széles. Ez gyakran olyan olvasókat jelenthet, akik életstílusban, vallásban, és kultúrában is jelentősen eltérhetnek. Ne küldj olyan üzeneteket egy listára/csoportba - ha annak nézőpontja valamiért nem egyezik a tiédde - amely csak annyit közöl, hogy az ő álláspontjukat bántónak érzed. Szexuális vagy faji zaklatásnak jogi következményei is lehetnek. Vannak programok, amelyek kiszűrik az általa megkérdőjelezhetőnek érzett üzeneteket.

Iránymutató levelezési listákhoz

A létező levelezési listákról és a hozzájuk való csatlakozásról sokféleképpen találhatsz információkat a hálózaton. Természetesen ezen információ mellett szükséged lesz a helyiekre is; milyen szabályok vonatkoznak a levelezési listákhoz való csatlakozásra és a postázásra. Általában jobb, ha először a szűkebb környezetben kutatsz információ után, és csak utána kezdesz az Interneten kutatni. Mindenesetre a *news.answers* hírcsoportban rendszeresen megjelenik egy lista a levelezési listákról és a csatlakozásról. Bármilyen témában keresel levelezési listát, ez egy felbecsülhetetlen értékű anyag. Az alábbi anyagból is tájékozódhatsz:

Hambridge, S., and J. Sedayao, "Horses and Barn Doors: Evolution of Corporate Guidelines for Internet Usage", LISA VII, Usenix, November 1-5, 1993, pp. 9-16.

`ftp://ftp.intel.com/pub/papers/horses.ps`
`ftp://ftp.intel.com/pub/papers/horses.ascii`

* A fel- és leiratkozó (subscribe - unsubscribe) üzeneteket a megfelelő címre küldd. Néhány szoftver ugyan megkísérli kiszűrni a listára küldött ilyen típusú üzeneteket, de ezek sem mindenhatóak. A te felelősséged megtanulni a levelezési listák működését és a megfelelő levelet a megfelelő címre küldeni. Nagyon sok lista működött egy "-request" alias-t a fel-le iratkozó üzeneteknek, de nem mindegyik. Mindig légy tisztában annak a listának a szabályaival, amelyre előfizetsz.

* Mentsd el a feliratkozásra kapott választ. Ez legtöbbször tartalmazza a lemondáshoz szükséges információkat.

* Általában nem lehet visszavonni egy elküldött levelet. A rendszergazdád sem képes erre. Ez azt jelenti, hogy csak akkor szabad elküldened az üzenetedet, ha már bizonyos vagy benne, hogy azt szeretnéd, hogy megjelenjen.

* Igen sok levelezőprogram rendelkezik *Reply* funkcióval. Ez kényelmes magánlevelezéskor, de igen bosszantó lehet levelezési listáknál. Amikor listán jött üzenetre válaszolsz, akkor vizsgálj meg a Reply-To: mezőt. Az gyakorta a lista címe, azaz a válaszod a lista összes tagjának megy.

* Felesleges, és ezért helytelen nagy állományokat küldeni egy listára, Ha sok kis részletben szeretnéd elküldeni, akkor az adott lista erre vonatkozó szabályait kell követned. Ha ezeket nem ismered, akkor kérdezd meg!

* Fontold meg a lemondást vagy a "nomail" opció bekapcsolását (ahol lehet) ha hosszabb ideig nem tudod megnézni a leveleidet. A leglányháb lista is robbanhat hirtelen, tehát ezt minden egyes listával meg kell tenned hosszabb távollét előtt!)

* Ha egy üzenetet netán több listára küldenél, különösen akkor, ha azok hasonló témájúak, akkor kérj elnézést a keresztküldés miatt.

* Ha felteszel egy kérdést, akkor a válaszokból készíts egy összegzést és azt küldd el a listára. Ez semmi esetre se az összes válasz egyszerű egymásutánja legyen, hanem egy gondos összegezés. Felmerülhet a kérdés, hogy mégis miért tedd ezt meg. A válasz az Internet alapfilozófiája maga: segíts másokon, majd rajtad is segítenek. Ha valakik megválaszolták egy kérdéseted, akkor megtehetsz annyit viszonzásképp, hogy az így megszerzett tudást megosztod másokkal.

* Ha vitába keveredsz, akkor a megbeszélést az adott témáról illik folytatni, nem pedig az adott személyekről.

Iránymutató a hírcsoportokhoz

A NetNews világméretű elosztott rendszer, ami a legkülönbélebb témákban való kommunikációra ad lehetőséget. A rendszer hierarchikus, a legfelsőbb szinten a következő témák vannak: *sci* - tudományos; *comp* - számítógépes; *news* - magáról a NetNewsről; *rec* - szórakozás; hobbi; *soc* - szociális; *talk* - bő lére eresztett, soha véget nem érő beszélgetések (politika); *biz* - üzleti; *alt* - bármilyen egyéb. Az *alt* főcsoportba tartozó csoportok olyan értelemben is alternatívok, hogy a létrehozásuk nem megy keresztül ugyanazon a lépéseken, mint a többi főcsoportbeliek. Vannak még helyi főcsoportok, széles körben terjesztett egyebek, mint a *bionet*, és a saját szervezetednek is lehetnek saját, belső csoportjai. Nemrégiben egy "humanities" főcsoport is létrejött, és várhatóak továbbiak is.

* A NetNews szójárásában a "Posting" (postázás) egy új vagy válaszcikk postázását jelenti egy csoportba. A "Cross-posting" kifejezést arra használják, ha valaki egy cikket több csoportba küldött el. Ha ezt vagy a Followup-To: mezőt is használjuk, akkor ezt feltétlenül említsük meg a cikkünkben. Az olvasók általában azt feltételezik, hogy egy üzenet egy csoportba lett postázva, és a "follow-up" ebbe a csoportba kerül. A fejléc említett mezője megváltoztathatja ezt. (A "follow-up" a válaszcikk neve, a válaszként írt magánlevelet "Reply" néven emlegetik. A Followup-To: azt a csoportot adja meg, ahová a válaszcikkek kerülnek.)

* Mielőtt elküldenél egy témában egy cikket, olvasd el abban a témában írott cikkeket. Ne küldjél "Egyetértek" vagy hasonló üzeneteket, amelyek tartalma

pusztán arra korlátozódik, hogy egyetértesz valamely korábbi cikkel. Egy follow-up cikknek mindig hosszabbnak kell lennie az előző levelekből vett idézeteknél.

* Levélben (reply) írd meg válaszod, ha csak egy embernek szánod azt. Légy a tudatában annak, hogy a News-t a világon mindenütt olvashatják, és a legtöbb embert NEM érdekel egy privát válasz. Ugyanakkor ne habozz postázni, ha olyasmi mondandód van, amely az Internet széles olvasóközönségét érdekelheti.

* Ellenőrizd a fejléc Distribution: mezőjét, de ne bízz benne. A News meglehetősen bonyolult szállítása módja miatt a Distribution: mező megbízhatatlan. Ha olyasvalamit írsz, ami csak kisszámú embert érdekelhet, akkor használj egy megfelelő Distribution: mezőt; ezzel megkísérelod az elosztást ezekre az emberekre korlátozni. (Például állítsd be "hu"-ra ezt a mezőt, ha csak magyarokat érdeklő cikket postázol.)

* Ha úgy érzed, hogy egy cikk több hírcsoportba való, akkor mindenképpen CROSSPOST-tal küldd el a cikket ahelyett, hogy különálló üzenetekben küldenéd el. Biztosításképen általában csak 5-6 csoportnak lesz eléggé hasonló témája.

* Kísérelj meg először a hagyományos ismeretforrásokból (kézikönyvek, újságok, help file-ok) meríteni, mielőtt egy kérdést postáznál. Ha ezekben megtalálható kérdést teszel fel, akkor mogorva RTFM (Read the fine manual - noha az f betű egy sokkal durvább szót jelölt eredetileg) üzeneteket kapsz csak viszonzásképpen. Ez azonban is csak a józan ész határáig érvényes. Tényleg olvasd el a kézikönyvet, de ne áldozz éveket valaminek a kutatására - végülis az Internet egyik haszna, hogy olyanok, akik ezt megtették, megosztják veled tudásukat.

* Bár van néhány hírcsoport, amelyek kifejezetten hirdetésre vannak kitalálva, a témától eltérő (off-topic) hirdetések egészen egyszerűen bűnözésnek számítanak a legtöbb csoportban. Ha egy hirdetést minden egyes hírcsoportba elküldesz, akkor szinte biztosan búcsút mondhatsz a hálózati eléréseidnek.

* MEG SE próbáld más cikkét törölni. Lépj kapcsolatba rendszergazdáddal, ha nem tudod, hogy hogyan kell saját cikket törölni vagy ha valamilyen más postázás (pl. lánclével) törlést kíván.

* Ha postáztál valamit, és nem látod viszont azonnal, akkor ne hidd rögtön azt, hogy valami nem működött, és ne postázd azonnal újra.

* A névtelen postázás bizonyos csoportokban elfogadott, másokban nem. Ha egy cikk nem felel meg a szabályoknak, ha rajta van a nevünk, akkor sem fog, ha nincs rajta.

* Ha moderált (irányított) csoportba postázol, akkor számolnod kell egy kis késedelemmel.